

13 BANC DE RECURSOS

BANC DE RECURSOS dels objectius de confort ambiental

Refugis climàtics. Espais, interiors o exteriors, que proporcionen confort climàtic i que s'activen en situació d'emergència generada per la calor, però que, fora d'aquests episodis, tenen altres finalitats. La població a la qual es dirigeixen és, sobretot, la més vulnerable a la calor, però no són equipaments sensibles o assistencials.

- Poden ser interiors (temperatura de 26 graus) o exteriors (parcs i jardins amb presència elevada de verd urbà i fonts d'aigua).
- Van dirigits a persones vulnerables a la calor (bebès, persones majors, persones amb malalties cròniques, etcètera), sempre que no requereixin atenció mèdica.
- Tenen una bona accessibilitat, proporcionen àrees de descans (cadires) i aigua, i són segurs.
- Estan degudament senyalitzats. S'activen durant la fase preventiva per onada de calor, que va del 15 juny al 15 de setembre.

[Enllaç a la xarxa de refugis climàtics de Barcelona.](#)

Les illes de frescor o îlots de fraîcheur a París. Són llocs frescos que la ciutat ha habilitat al públic durant l'estiu. Són llocs oberts i naturals, lleugerament frescos per la presència d'aigua o vegetació, com ara jardins, així com llocs "tancats" com biblioteques o museus.

Els recorreguts de frescor o les parcours fraîcheur a Paris. Són camins a l'espai públic identificats com a especialment frescos, com per exemple les grans avingudes plantades. Durant el dia, els camins més frescos són els protegits del sol a través d'arbres o edificis que creen ombra. Per la nit, els llocs frescos són llocs exposats a les brises nocturnes (com la llera del riu Sena), o on els elements del sòl no han emmagatzemat la calor del sol i la deixen anar durant la nit per inèrcia.

Urbanismo bioclimático. Ester Higuera, Cuadernos de Investigación Urbanística, 2011

Publicació que descriu la interrelació entre el medi natural i el medi urbà. Aborda l'estudi de l'urbanisme des de criteris bioclimàtics.

Criteris bioclimàtics per millorar la qualitat dels espais verds urbans. AMB, àrea d'ecologia.

Guia senzilla que aplica criteris bioclimàtics al verd urbà. Crea un llistat de 16 criteris i proposa un llistat d'arbrat.

[Enllaç a la guia.](#)

Pla d'acció per l'emergència climàtica 2030. Ajuntament de Barcelona. Ecologia Urbana (2021).

Document en que es mostren diferents xifres que analitzen la situació climàtica a la ciutat i després desenvolupa els objectius que la ciutat vol aconseguir el 2030 per fer front a l'emergència climàtica.

[Enllaç al document](#)

Guia per a la rehabilitació climàtica dels barris de la ciutat, cas d'estudi Poblenou, Barcelona, 2023

Guia feta des de la UPC (Universitat Politècnica de Catalunya) i la FAVB (Federació d'Associacions Veïnals de Barcelona)

La guia està compostada per estratègies i mesures d'adaptació i resiliència al canvi climàtic.

Explicant com crea més espai verd, més superfícies permeables i crear sistemes d'aprofitament del cicle de l'aigua.

[Enllaç al document](#)

Eina per valorar l'adaptació al canvi climàtic dels espais verds, diputació de Barcelona, 2019.

Eina en format excel que permet avaluar la sostenibilitat dels espais verds. Per fer-ho s'analitzen diferents indicadors dividits en els següents apartats: 1-Projecte 2-Social, cultura i estètica, 3-Ambientals 4-Biodiversitat 5-Materials 6-Manteniment.

[Enllaç a l'eina.](#)

[Més informació de l'eina.](#)

Salurban: criteris per un planejament saludable i sostenible, ISGlobal, 2018

Eina en format checklist que acompanya a l'hora d'analitzar si el planejament d'un territori està fet amb criteris de salut i sostenibilitat. Es tracta d'un breu document pdf de quatre pàgines.

[Enllaç al document.](#)

Guia de Paviments de l'Ajuntament de Barcelona

Guia que serveix per conèixer l'albedo dels materials que s'utilitzen per pavimentar.

[Enllaç al document.](#)

Seminari Tècnic sobre Refugis Climàtics, Organitzat per la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat, la Diputació de Barcelona i l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Amb el suport d'Anthesis La Vola, 2021.

[Enregistrament de les sessions i documentació annexa.](#)

Servei de préstec d'aparells per a la mesura de temperatures i altres paràmetres per als ens locals, Oficina Tècnica de Canvi Climàtic i Sostenibilitat.

La Gerència de Serveis de Medi Ambient disposa d'un servei de préstec als municipis de diferents aparells, amb l'objectiu de facilitar el monitoratge i la gestió energètica que feu des dels equipaments municipals, així com la mesura de diferents paràmetres (consums energètics, nivells d'il·luminació, temperatures, ...).

[Enllaç al llistat d'aparells.](#)

[Enllaç a l'espai web per a la sol·licitud.](#)

Biophilia Wilson, E. O. (1986).. Harvard university pre

Llibre en el que s'explica el fenomen de la biofilia.

Espacios de oportunidad y propuestas de intervención en clave de infraestructra verde en el Casco Medieval de Vitoria-Gasteiz. CEA, Centro de Estudios Ambientales. 2022

Document en el que s'expliquen diferents estratègies per millorar la cobertura vegetal en el casc antic. Explica i detalla diferents solucions concretes aplicades a la ciutat de Vitòria

[Enllaç al document.](#)

Regla 3, 30, 300, Cecil Cecil Konijnendijk van den Bosch, 2021

Norma de caràcter empíric creada per al disseny i la gestió de la infraestructura verda urbana, basada en els beneficis de la vegetació (nombre d'arbres, % cobertura verda, distància màxima a un espai verd) sobre la salut i el benestar.

[Enllaç a més informació](#)

Piràmide de la natura és una idea de Tanya Denckla Cobb que s'ha desenvolupat per en Tim Beatley, professor de la Universitat de Virginia i impulsor del Projecte de Ciutats Biofíl·liques

Més del 4% de la mortaldat estival a les ciutats europees és atribuïble a les illes de calor urbanes. ISGlobal. 2023

[Enllaç a l'article.](#)

BANC DE RECURSOS dels objectius de qualitat de l'aire

The effects of urban trees on air quality, Nowak, D. J. (2002).

L'article científic de la USDA Forest Service exposa el cas de Nova York. Al 1994 els arbres urbans van eliminar aproximadament 1,8 tones de contaminació atmosfèrica, amb un valor estimat per a la societat de 9,5 milions de dòlars.

Serveis ecològics del verd urbà a Barcelona, CREA 2009.

Informe encarregat pel Departament d'Estratègia Àrea de Medi Ambient de l'ajuntament de Barcelona

[Enllaç a l'informe.](#)

Estudi capacitat de captació de partícules i contaminants de l'arbrat de Sant Cugat, 2022.

Pendent publicació

[Enllaç a la notícia.](#)

13 BANC DE RECURSOS

BANC DE RECURSOS dels objectius de disponibilitat de l'aigua

Pla de sequera de l'Agència Catalana de l'Aigua, 2019

[Enllaç al document](#)

El riu Batan a Vitòria disposa de suds per infiltrar l'aigua de la pluja als terrenys de la ciutat. Amb aquest projecte es limita que les aigües pluvials arribin al clavegueram.

Guia tècnica per al disseny de SUDS a Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 2021

[Enllaç al document.](#)

The SuDS Manual, ciria, Londres, 2015

Guia molt extensa i completa que explica i detalla com desenvolupar els sistemes de drenatge urbà sostenible.

[Enllaç al document.](#)

Berland et al., (2017). The role of trees in urban stormwater management. Landscape and urban planning. L'article científic exposa el cas de Carolina EUA, com a exemple d'intercepció d'aigües pluvials amb les copes dels arbres. Aquesta es va mesurar entre el 19,9% i el 21,4% de la precipitació total.

Recomendaciones básicas diseño de sistemas urbanos de drenaje sostenible (suds) en navarra, proyecto LIFE-IP NAdapta-CC (LIFE 16 IPC/ES/000001), 2023

[Enllaç al document.](#)

L'aigua regenerada (recomanacions, Reial decret i criteris de qualitat), generalitat de Catalunya

[Enllaç web.](#)

Recomanacions per a una millor gestió de l'aigua a horts, escocells i jardins, Ajuntament de Barcelona, 2023

[Enllaç web.](#)

Preguntes Freqüents, Portal de la sequera, Generalitat de Catalunya.

[Enllaç web.](#)

El parc el Marjal a Alacant. És un parc d'inundació que reté aigües pluvials, en cas de pluges fortes actua com un espai de retenció d'aigües pluvials, arribant a emmagatzemar fins a 45000 m3 d'aigua. Aquest estany està rodejat de vegetació aquàtica pròpia dels estanys naturals. Hi ha un sistema de recirculació de l'aigua, per al seu manteniment té un circuit de recirculació de les aigües. Un altre element interessant del seu disseny és que al seu costat s'ha fet un petit turó amb les mateixes terres de l'excavació.

Impluvium. L'emmagatzematge d'aigües pluvials per al seu posterior aprofitament és una mesura que s'ha dut a terme des de l'antiguitat. L'impluvium de la domus romana, els aljubs àrabs, el «chultún» i la «aguada» maya, així com les cisternes de les cases de pagès eivissenques, o el gran dipòsit d'aigües pluvials que Gaudí va situar a sota de la Sala Hipòstila del Parc Güell, en són alguns exemples.

Estratègia de l'aigua de pluja de la ciutat de Vancouver, 2019

[Enllaç web.](#)

BANC DE RECURSOS dels objectius de diversitat d'espècies i ecosistemes

El parc Llames a Santander. Integra uns aiguamolls de 4 hectàrees que es trobaven degradats i s'han recuperat amb la urbanització del parc, que ha permès incrementar la riquesa de biodiversitat.

La llacuna de Meco a Madrid. Es tracta d'una llacuna formada de l'extracció de terres que es van utilitzar per construir l'autopista R2 a Madrid. Té una superfície inundada d'11 hectàrees que s'alimenta de les aigües pluvials de les zones impermeables del seu voltant. Hi ha 168 espècies d'aus. Es un fenomen resultant d'una zona que s'ha convertit en natural després d'una urbanització.

L'anella verda de la ciutat de Vitòria. Aquest projecte és un recorregut a la perifèria de la ciutat de Vitòria que engloba 445 hectàrees de zones verdes urbanes i 827 hectàrees de zones verdes periurbanes unint indrets d'alt valor ambiental. Aquest recorregut està format per itineraris per fer a peu o en bicicleta. Una de les estratègies per a la conservació ambiental que utilitza aquest és la baixa densitat de xarxa de camins limitant l'impacte negatiu de l'afluència del públic. Trobem altres anelles verdes a ciutats com Bilbao, Saragossa, Gijón o Logronyo.

Altres experiències de recuperació de territoris degradats ambientalment són: el paratge de Tudela, al Cap de Creus, les Hortes de Caldes de Montbui, el Parc de la Pedra Tosca a Olot o la recuperació del Rec Comtal entre Montcada i Barcelona.

Bosc de carretera a Astúries. Aquest projecte fet l'any 2010 consistia en plantar d'arbrat al costat d'autopistes i carreteres recuperant aquests espais i crear barreres naturals amb aquestes infraestructures.

Ciutat d'Astillero a Cantabria. Aquesta ciutat va patir una forta degradació ambiental per la seva funció de drassanes del port de Santander. Al llarg dels últims anys s'ha decidit recuperar tres espais: els maresmes negres, els maresmes blancs i l'espai del Morero.

Iniciatives de conservació als parc agrari. Municipis com Granollers o Sabadell entre altres estan potenciant l'agricultura periurbana.

Manual de soluciones basadas en la naturaleza. Plan de fomento y gestión de la biodiversidad de la Ciudad de Madrid. 2023

Guia amplia de solucions per fomentar la biodiversitat urbana i a enfortir la capacitat d'adaptació davant dels efectes del canvi climàtic. El catàleg de 74 solucions s'estructura per solucions a aplicar en 1: zones verdes, parcs i jardins, 2: vials i eixos, 3: parcel·les buides i terrenys, 4: dotacions i edificis.

[Enllaç a la guia.](#)

Guia espècies invasores. Red biodiversitat España

Aquesta guia de la red de biodiversitat enumera un seguit d'espècies que considera exòtiques i invasores.

[Enllaç a la guia.](#)

Cien medidas para la conservación de la biodiversidad en entornos urbanos. Ignacio C Fernández Calvo, SEO Birdlife, 2019

Aquesta guia, adreçada a tècnics municipals, busca promoure la participació activa de la societat en la naturalització dels entorns urbans de manera que es pot utilitzar a títol individual o de forma col·lectiva. La guia agrupa les solucions en sis àmbits: gestió municipal, expansió urbanística, edificis i infraestructures, infraestructures verdes, espais i espècies, educació i participació.

[Enllaç a la guia.](#)

Fauna silvestre y edificios. Guía técnica para conservar y fomentar la biodiversidad en obra nueva y rehabilitación, SEO Birdlife 2022

[Enllaç a la guia](#)

Arquitectura i fauna urbana solucions arquitectòniques en rehabilitacions i obra nova per integrar espais de nidificació i refugi. Ajuntament de Barcelona.2019

[Enllaç a la guia.](#)

10 Principes de gestion des zones herbeuses pour épargner la faune et la flore, Alsace Nature.2020.

Guia de recomanacions sobre la gestió dels prats i herbassars per a la flora i la fauna.

[Enllaç a la guia.](#)

13 BANC DE RECURSOS

BANC DE RECURSOS dels objectius de diversitat d'espècies i ecosistemes

Índex BAF. (Biotop Area Factor) Neix a Berlín el 1990. Metodologia que busca parametritzar les característiques del verd urbà per oferir un sistema que permeti avaluar diferents solucions. Busca introduir qualitats de paisatge i de vegetació a les ordenances municipals.

[Enllaç a més informació](#)

Índex IDEEU (Índex de devolució ecològica de l'espai urbà) Neix de l'índex BAF, crea un indicador de l'espai urbà que analitza el sòl, el vol i la biodiversitat. Aquest índex aplicat al nou pla d'usos de l barri de Gràcia de la ciutat de Barcelona pretén entendre quina quantitat de vegetació cal introduir per compensar qualsevol obra nova o rehabilitació. L'índex es mesura del 0 al 1 sent 0 a l'asfalt i 1 a bosc. Es planteja 0,18 en carrers de xarxa bàsica, 0,33 en carrers secundaris, parcs i places de 0,36 a 0,68 interiors d'illa, 0,38 i als terrats 0,40.

[Enllaç a més informació](#)

Guía para la aplicación de soluciones basadas en la naturaleza en la provincia de Málaga. Andrés Florencio Alcántara Valero, José David Arribas Ortega, Juan Marcos Castro Bonaño, Ángel Enrique Salvo Tierra. 2021

Interessant llistat d'espècies recomanades pels serveis ecosistèmics que aporten (pàgina 30).

[Enllaç a la guia.](#)

La cobertura de l'arbrat a la ciutat. Diputació de Barcelona. 2019

Document que llista i explica els riscos als que s'exposa l'arbrat urbà i proposa un pla de gestió del risc.

[Enllaç al document](#)

Guia per a la gestió del risc de l'arbrat urbà Diputació de Barcelona. 2019

Document que analitza diferents aspectes de l'arbrat, defineix l'urban forestry, proposa aspectes per millorar la gestió de l'arbrat i explica diferents procediments per calcular la cobertura vegetal d'una ciutat

[Enllaç al document](#)

Renaturalització de la ciutat. Diputació de Barcelona. 2019

Document estructurat en els blocs de teoria, estratègies, accions i epíleg. Busca ajudar als agents públics que intervenen en la gestió urbana per aplicar estratègies de renaturalització a les seves ciutats.

[Enllaç a la guia.](#)

Informe resultats 9a edició del Cercle de comparació intermunicipal de gestió sostenible del verd urbà de la Diputació de Barcelona. Resultats any 2020. DIBA Àrea d'acció climàtica DIBA. (2021).

Resultats de les dades dels 28 municipis que han participat en aquest estudi. Interessant per extraure conclusions de gestió del verd urbà.

[Enllaç a l'informe.](#)

Serveis Ecològics del Verd Urbà a Barcelona. CREA Chaparro Lydia, Terrades Jaume, 2009.

Document que analitza la infraestructura verda de la ciutat de Barcelona, analitza diferents aspectes i discuteix els seus efectes.

[Enllaç al document.](#)

Els corredors verds urbans. Exemples i criteris de disseny. Ajuntament de Barcelona Àrea de medi ambient (2010).

Projecte que formula una xarxa d'eixos verds que enllacen els grans espais verds de la ciutat connectant el litoral i la serralada de Collserola i els rius Besòs i Llobregat. És una franja contínua amb presència dominant de vegetació i ús prioritari de vianants i bicicletes, que travessa el teixit urbà i connecta amb els parcs urbans i amb els ecosistemes de l'entorn.

[Enllaç al document](#)

Cobertes verdes a la ciutat de Barcelona

[Enllaç a més informació.](#)

Estudi de creació de microhàbitats i refugis de biodiversitat. Ajuntament de Mollet del Vallès i diputació de Barcelona. Pendent de publicació.

Estudi de solucions basades en la natura, fitxes estratègiques per aplicar a Mollet i casos pràctics de l'aplicació de les solucions.

BANC DE RECURSOS dels objectius de mobilitat sostenible

Model eixos Verds a Barcelona. Xarxa d'itineraris preferents per a la mobilitat dels vianants, que permet desplaçar-se per la ciutat a peu amb comoditat, confort, seguretat i rapidesa. Els cinc vectors dels eixos verds són:

- Infraestructura ambiental: els treballa en el vol, sòl i subsòl: Intervé en la millora del subsòl, pel que fa als estrats, la recuperació d'aqüífers i la infiltració de l'aigua.

- Proximitat i dret a l'espai públic: es busca una justícia social i potenciar les plantes baixes.

- Nova materialitat: es busca reduir la petjada ecològica dels materials emprats.

- Permanències: Es busca respectar l'arbrat existent, així com el patrimoni construït.

- Accessibilitat universal i accessibilitat dels serveis.

[Enllaç a més informació.](#)

El Bicibus. És una proposta col·laborativa que es duu a terme a escoles de localitats catalanes en que les famílies s'organitzen per fer un recorregut conjunt per anar plegats des de casa a l'escola en bicicleta.

Els seus objectius són: promoure el canvi cap a una mobilitat sostenible davant l'emergència climàtica, dotar als infants de més autonomia personal i adquirir noves habilitats i finalment millorar la salut i rendiment escolar dels infants.

[Enllaç web.](#)

París, ciutat dels 15 minuts. És un concepte urbà popularitzat a la ciutat de París que busca que els habitants puguin tenir a un quart d'hora de casa seva a peu o en bicicleta accés a la majoria de les seves necessitats essencials, amb l'objectiu de tornar a una manera de viure local i de barri.

El metrominut. És una iniciativa que s'ha desenvolupat a diverses ciutats europees. Es tracta d'un plànol amb l'estètica tradicional d'un plànol de línies de metro, però que en comptes de marcar els recorreguts en metro senyala alguns dels recorreguts que es poden realitzar a peu en una ciutat. Indica la situació dels principals elements de mobilitat de la ciutat (estacions), llocs característics d'aquesta (places, mercats) i espais naturals (parcs, rius...) Promovent la mobilitat a peu.

[Enllaç web.](#)

Obrim carrers, Barcelona. Iniciativa que celebra la ciutat de Barcelona els dies festius tallant algunes vies principals de la ciutat. Aquesta proposta s'ha consolidat a l'eix Creu Coberta- carrer de Sants i a Gran de Gràcia.

[Enllaç web.](#)

Movilidad cotidiana con perspectiva de género. Col·lectiu Punt 6, 2021.

[Enllaç al document.](#)

Radiografia ciclista de Barcelona, BACC. Bicicleta club de Catalunya, 2023.

Associació de ciclistes urbans que impulsen l'ús de la bicicleta com a mitja de transport i defensen drets i deures dels ciclistes.

[Enllaç web.](#)

Massa crítica. Fenomen que té lloc el primer divendres de mes en nombroses ciutats del món.

[Enllaç web.](#)

La bicivía. Xarxa d'eixos ciclables definida i dissenyada per l'àrea metropolitana de Barcelona conjuntament amb 36 municipis i les administracions titulars de les carreteres. Té l'objectiu de coenctar de forma ràpida, directa i segura de nord a sud i d'est a oest l'àrea metropolitana.

[Enllaç web.](#)

13 BANC DE RECURSOS

BANC DE RECURSOS dels objectius de salut

Eina digital per avaluar els determinants de salut en l'espai públic Espai Públic i Salut. Diputació de Barcelona

Qüestionari per analitzar i avaluar el grau de salut en un espai públic determinat.

[Enllaç a l'eina](#)

Xarxa d'itineraris Saludables. Diputació de Girona

Recorreguts que proposa la diputació de Girona que travessen el nucli urbà i els afores que promouen la pràctica d'activitats físiques moderades, en especial el caminar. Son recorreguts entrelaçats entre si que conformen una xarxa. Catalogats en curs, mitjans i llargs.

[Enllaç a més informació.](#)

Urbanismo feminista. Por una transformación radical de los espacios de vida. Col·lectiu Punt 6, 2019

[Enllaç al document.](#)

Entorns habitables. Auditoria de seguretat urbana amb perspectiva de gènere a l'habitatge i a l'entorn. Col·lectiu Punt 6, 2017

[Enllaç al document.](#)

Camina Tamshi. Recomanacions urbanes amb perspectiva de gènere. Equal Saree, 2015

Guia amb recomanacions per la xarxa urbana, els equipmanets, les places i els parcs des de la perspectiva de gènere. Inclou un cas pràctic la regió de Tanger

[Enllaç al document.](#)

BANC DE RECURSOS dels objectius de diversitat d'usos

Recomanacions per a unes àrees de joc accessibles i inclusives, ajuntament de Barcelona, 2019

[Enllaç al document.](#)

BANC DE RECURSOS dels objectius de pedagogia

Creació d'un refugi bioclimàtic al pati de l'escola Joan Salvat Papasseit de Mollet del Vallès. Ajuntament de Mollet del Vallès. March Raurell, Àlex. (2022).

Exemple d'un pati escolar transformat en refugi climàtic al municipi de Mollet del Vallès.

[Enllaç a la presentació.](#)

Manual de recomendaciones para la transformación de los patios escolares. Patios Oasis, Paris Juny 2022

Manual traduït del francès en que explica com millorar els patis escolars a través d'enfortir la biodiversitat, renaturalitzar els sòls, aprofitar l'aigua i crear ombra.

[Enllaç al document.](#)

Manual de patis x clima, el globus vermell, 2023

Guia il·lustrada que mostra com arribar a realitzar un procés de renaturalització als patis escolars. La guia comença per un marc teòric, desenvolupa diferents estratègies i posteriorment desenvolupa com realitzar el disseny i el procés, i continua desenvolupant, àmbit social, pedagògic i físic.

[Enllaç al document](#)

Renaturalizar los espacios y los tiempos educativos, revista Dossier Graó, 2022

Número 7 de la revista dossier graó. Monogràfic parla de com millorar els espais educatius a través de la renaturalització i des de diferents camps: la neurociència, l'arquitectura, el disseny regeneratiu, l'educació, la psicologia ambiental...

[Enllaç a més informació](#)

El pati de l'escola en igualtat. Guia de diagnosi i intervenció amb perspectiva de gènere. Equal Saree, 2018

Guia que explica com dissenyar un pati d'escola des de la igualtat.

[Enllaç al document](#)

BANC DE RECURSOS dels objectius de comunitat

Ciència ciutadana grup OpenSystem

Trobades de ciència ciutadana organitzades pel grup de recerca OpenSystems i Gama de la Universitat de Barcelona. Es fan activitats de recollida de dades de la qualitat de l'aire, de temperatura, entre altres.

[Enllaç a la web.](#)

Ciència ciutadana a la universitat autònoma

La Universitat Autònoma de Barcelona també organitza diferents iniciatives de ciència ciutadana: com el mapeig de plantes que provoquen al·lèrgies, mobilitat en bicicleta, entre altres.

[Enllaç a la web.](#)

Science for change

Empresa que promou temes ambientals i de salut a través de la ciència ciutadana amb estratègies de participació i cocreació.

[Enllaç a la web.](#)

Decidim, plataforma de participació ciutadana de l'ajuntament de Barcelona.

[Enllaç a la web.](#)

Red de Gobiernos Locales + Biodiversidad

La Red de Gobiernos Locales + Biodiversidad té per objecte la creació d'un marc estable que impulsi i promogui en el conjunt de governs locals espanyols, l'adopció de polítiques, plans i programes en matèria de conservació i en el foment de la biodiversitat, la protecció del medi hídric, la restauració d'espais naturals degradats, la millora de la connectivitat ecològica i la salvaguarda dels ecosistemes. Engloba 258 municipis de l'estat espanyol.

[Enllaç a la web.](#)

Urban biodiversity hub Xarxa global que engloba 1200 localitats. Recopila informació sobre iniciatives de conservació de la biodiversitat amb recursos tècnics.

[Enllaç a la web.](#)

Xarxa de Conservació de la Natura

Entitat sense ànim de lucre de segon nivell formada per associacions, fundacions, administracions, empreses, universitats i centres de recerca. Promou la conservació de la natura mitjançant la implicació social a través de les entitats de custòdia de voluntariat ambiental.

[Enllaç a la web.](#)

Ciudades que caminan

Associació internacional sense ànim de lucre amb l'objectiu principal de que els vianants siguin els protagonistes de la mobilitat urbana i de l'espai públic. Per tal de fomentar la espais on caminar busquen la mobilitat sostenible, l'accessibilitat, la seguretat vial, la qualitat del medi ambient urbà i l'autonomia infantil.

[Enllaç a la web.](#)

El Cercle de Comparació Intermunicipal de Gestió Sostenible del Verd Urbà

[Enllaç a la web.](#)

Xarxa de ciutats i pobles per la Sostenibilitat

[Enllaç a la web.](#)